

1. Wsparcie dla rodzin

Program zapewnia wsparcie dla rodziców, gdy ich dziecko zostaje zdiagnozowane jako niewidzące lub słabowidzące. Usługi te sprawowane są przez pracowników udzielających wsparcia dla rodzin, którzy są dyplomowanymi pracownikami socjalnymi posiadającymi specjalne kwalifikacje w zakresie wpływu upośledzenia wzroku na rozwój dziecka.

Pracownik udzielający wsparcia dla rodzin pomoże rodzinie zrozumieć oraz uporać się z następstwami diagnozy oraz pomoże im podjąć decyzje oparte na informacjach odnośnie usług pomocy.

2. Usługi interwencyjne

Dla dziecka z upośledzeniem wzroku, dotyk, słuch i używanie resztek wzroku ma decydujące znaczenie dla jego nauki i rozwoju. Wsparcie udzielane przez wykwalifikowanych oraz posiadających wiedzę w zakresie upośledzeń wzroku profesjonalistów jest niezbędne dla dziecka, aby najlepiej jak może rozwinęło te zmysły.

Usługi interwencyjne sprawowane są w domu u rodziny przez konsultanta posiadającego specjalne kwalifikacje w zakresie niewidomych i słabowidzących małych dzieci. Konsultant uczy rodziców jak stymulować rozwój dziecka w następujących sferach:

- zamierzone ruchy (orientacja i poruszanie się)
- rozwój umiejętności motorycznych (np. turlanie się, sięganie, raczkowanie, chodzenie oraz używanie rąk do manipulacji przedmiotami i poznawania ich)
- umiejętności życia codziennego (np. jedzenie, ubieranie się, wykonywanie codziennej toalety)
- rozwój koncepcji (np. rozpoznawanie przedmiotów, ich funkcji i cech charakterystycznych)
- rozwój języka i komunikacji
- jak wykorzystywać resztkę wzroku
- jak wykorzystywać wszystkie zmysły dla wspomaganie rozwoju

3. Usługi konsultacyjne

Kiedy dziecko idzie do żłobka lub ośrodka nauczania początkowego, personel dla Niewidomych-Słabowidzących pomoże nauczycielom nauczania początkowego w takim ośrodku nauczyć się jak najlepiej pracować z Twoim dzieckiem i uczyć go.

Rejonowe Programy Wczesnej Interwencji dla Dzieci Niewidomych-Słabowidzących

Aby znaleźć osoby sprawujące usługi w Twoim regionie, odwiedź następującą stronę internetową:

ontario.ca/childvision

To order by phone:
1-800-668-9938
TTY: 1-800-268-7095

Or visit:
www.serviceontario.ca/publications
Publication # 019652

Learn more: www.ontario.ca/children

Nov/2014 © Queen's Printer for Ontario

POLISH

Usługi dla dzieci niewidomych i słabowidzących

Ontaryjski Program Wczesnej Interwencji dla Dzieci Niewidomych i Słabowidzących jest przeznaczony dla dzieci, które urodziły się niewidome lub słabowidzące, aby dać im możliwie najlepszy start w życiu. Te specjalistyczne, skoncentrowane na rodzinie usługi są finansowane przez prowincję i dostępne są dla dzieci od urodzenia do klasy 1-szej.

Program zapewnia edukację oraz wsparcie dla rodziców, aby mogli stymulować zdrowy rozwój swoich dzieci. Rodzice uczą się jak pomagać swoim dzieciom w opanowaniu umiejętności potrzebnych im w codziennych aktywnościach w domu oraz w placówkach nauczania początkowego i opieki.

Bez specjalnego wsparcia od najmłodsze go wieku, dziecko niewidome lub słabowidzące może mieć trudności w nauce mówienia, w poznawaniu i nawiązywaniu przyjaźni, gdy rozpocznie szkołę. Dziecko niewidome lub słabowidzące narażone jest na znaczne ryzyko wystąpienia trudności we wszystkich aspektach rozwoju, w tym w:

- komunikacji i języku
- sprawności motorycznej małej i dużej
- rozumieniu i procesach myślowych
- umiejętnościach społecznych
- rozwoju emocjonalnym
- samopomocy

Przy odpowiedniej interwencji ze strony wykwalifikowanych profesjonalistów rodzice mogą nauczyć się jak stymulować zdrowy rozwój swoich dzieci oraz jak im pomagać w nabywaniu umiejętności potrzebnych do odnoszenia sukcesów w szkole.

Usługi programu

Kiedy dziecko zostaje zdiagnozowane jako niewidome lub słabowidzące, lekarz, okulista, optyk, rodzic lub opiekun może skierować dziecko do miejscowego Programu dla Niewidomych-Słabowidzących. Sprawdź na odwrocie broszury, gdzie możesz znaleźć najbliższy program.

Program dla Niewidomych-Słabowidzących oferuje trzy rodzaje usług:

1. Wsparcie dla rodziny
2. Usługi interwencyjne
3. Usługi konsultacyjne

Poniższe etapy rozwojowe wykazują niektóre etapy, charakterystyczne dla wczesnego rozwoju widzenia oraz postępy jakie robią dzieci w miarę dorastania. Obserwuj, czy występują jakiegokolwiek oznaki, że Twoje dziecko nie spełnia oczekiwań na danym etapie i jeśli jest coś co Cię niepokoi, natychmiast porozmawiaj o tym ze swoim lekarzem.

Jeśli Cię coś niepokoi we wzroku Twojego dziecka, nie czekaj. Im szybciej problem zostanie rozpoznany, tym szybciej dziecko może otrzymać pomoc, jakiej potrzebuje w celu jak najlepszego umożliwienia mu zdrowego rozwoju.

Etapy rozwojowe

Przed ukończeniem 6 tygodni

- kiedy nie śpi, przygląda się otoczeniu,
- spogląda na intensywne światło/przedmioty
- mruga oczami pod wpływem światła
- oczy i głowa poruszają się razem

Przed ukończeniem 3 miesięcy

- przesuwa wzrok z jednego przedmiotu na drugi
- wodzi wzrokiem za poruszającym się przedmiotem/osobą
- przygląda się twarzy osoby opiekującej się nim
- zaczyna patrzeć na ręce i jedzenie

Przed ukończeniem 6 miesięcy

- wodzi wzrokiem, aby oglądać otoczenie
- kieruje wzrok w stronę źródła dźwięku
- wymachuje rękami w kierunku przedmiotów lub stara się je chwycić
- spogląda na oddalone przedmioty
- uśmiecha i śmieje się, gdy widzi Ciebie uśmiechniętą lub roześmianą

Przed ukończeniem 12 miesięcy

- oczy skierowane są do środka, gdy przedmioty przesuwają się w pobliżu jego nosa
- spogląda na upuszczoną zabawkę
- przygląda się przedmiotom i osobom
- pełza w kierunku ulubionej zabawki

Przed ukończeniem 2 lat

- wskazuje spojrzeniem, aby sięgnąć i dostać mu przedmiot
- ogląda proste obrazki w książce
- wskazuje na przedmioty lub osoby
- wyszukuje i wskazuje palcem obrazki w książkach
- patrzy w kierunku, w którym idzie lub wspina się

Kiedy ich wzrok rozwija się, niemowlęta lubią:

Przed ukończeniem 6 tygodni

- patrzeć się na Ciebie, gdy trzymasz je blisko przy sobie
- patrzeć na zabawki o intensywnych kolorach
- patrzeć na przedmioty, które dają odbicie (takie jak lustro)
- patrzeć na mobilne zabawki o prostych czarno-białych kształtach
- patrzeć na poruszające się przedmioty

Przed ukończeniem 3 miesięcy

- przyglądać się Twojej twarzy
- patrzeć na zabawki poruszające się z boku nich do przodu
- patrzeć i sięgać po przedmioty wiszące nad łóżeczkiem
- zabawki o jaskrawych kolorach i interesujących kształtach
- używanie nocnego światła w ich pokojach

Przed ukończeniem 6 miesięcy

- patrzeć na swoje odbicie w lustrze
- patrzeć na przemian na swoje dwa ulubione przedmioty
- patrzeć na świat z różnych pozycji (np. z wysokiego krzeselka, z podłogi, z innych mebli)
- zabawki, które mają skomplikowane kształty oraz zabawki poruszające się (np. "pajac w pudełku")
- zabawę w chowanego

Przed ukończeniem 12 miesięcy

- wkładać i wyjmować zabawki z pojemnika (również wkładać do buzi)
- bawić się podobnymi przedmiotami lecz o różnych rozmiarach (np. układanie krążków jeden na drugi, zmniejszających się kubeczków, klocków)
- oglądać kartonowe książeczki z grubymi kartonowymi kartkami i prostymi kolorowymi rysunkami
- naciskać guziki i przekręcać gałki, które wprawiają zabawki w ruch
- wyglądać przez okno co się dzieje na zewnątrz

Przed ukończeniem 2 lat

- oglądać książeczki z obrazkami prostych scen i przedmiotów
- oglądać zdjęcia członków rodziny i zwierzątek domowych
- układać proste układanki
- bawić się klockami i układać z nich wieże
- jeździć do sklepu, do biblioteki oraz oglądać ludzi i ich aktywności

Powinieneś nieustannie obserwować rozwój swojego dziecka

Ważne jest, aby obserwować rozwój wzroku dziecka, ponieważ wczesne rozpoznanie problemu czasem może wyeliminować lub zmniejszyć ryzyko dłuższych komplikacji.

Jeśli zauważysz, że występują u dziecka jakiegokolwiek z następujących symptomów, natychmiast porozmawiaj o tym z lekarzem:

- spuchnięte powieki z zaschniętą wydzieliną
- guzy, rany lub jęczmyki na powiekach lub wokół nich
- opadające powieki
- przed ukończeniem trzech miesięcy nie ma z Tobą kontaktu wzrokowego
- przed ukończeniem trzech miesięcy nie patrzy na przedmioty lub nie wodzi za nimi wzrokiem
- mglistość lub białawy wygląd wnętrza źrenic
- częste "przewracanie" oczami, "odpływające" lub "gwałtowne" ruchy oczu, rozbieżność oczu (przy przewracaniu oczami lub krzyżowe spojrzenie)
- nieskoordynowane ruchy oczu
- odpływanie jednego oka przy patrzeniu na przedmioty
- skręcanie lub odchylenie głowy przy patrzeniu na przedmioty
- zezowanie, zamykanie lub zakrywanie jednego oka przy patrzeniu na przedmioty
- nasilone łzawienie, gdy dziecko nie płacze
- nasilone mruganie lub zezowanie
- nasilone pocieranie lub dotykanie oczu
- unikanie jaskrawego światła lub wrażliwość na nie

